

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 „ „ „ 2 „
15 „ „ „ 3 „
Kolek (štempelj) zneso vselej 30 kr.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 163.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — 1 kr.
za pol leta . . . 5 „ —
za četrt leta . . . 2 „ 50

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 „ 20 „
za četrt leta . . . 2 „ 10 „

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na stolnem trgu hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer v torek, četrtek in saboto.

Dr. Razlagov odgovor

na nezaupnico gorenjskih volilcev se glasi:

Na dopis od meseca dec. 1873 odgovorjam to-le: Za sedaj obdržim mandat za deželni zbor kranjske vojvodine, s katerim ste me bili brez mojega potegovanja trikrat počestili, in sicer ne zato, ker mi je po dveh duhovnih gospodih Ž. in L. povedano bilo, da so se podpisali proti meni že meseca julija 1873 na praznem papirju nabirali, tudi ne zato, ker neko človeče strastne članke po časnikih pisari, ampak zato, ker je tak način ravnanja proti kateremukoli poslancu nedostojen za volilce v postavodajni zbor, dokler niso postrežniki njihovi poslanci; potem zopet, da se ne bi našim deželanom na Štajerskem nemilo za nedrago vračevalo, ker je na Kranjskem rojenih, pa na Štajerskem bivajočih ljudi v cesarskih, deželnih in občinskih službah, potem med odvetniki, notarji, trgovci in obrtniki tam stokrat več, kakor pa na Kranjskem bivajočih „Štajercev.“ Kadar mi bodele svoje tehtne razloge naznanili dostojno in brez zmesi nekih časnikarjev, kateri še katehizma temeljito ne znajo, vam bodem tudi mirno in možato odgovoril; tačas pa hočem še zanaprej delati za napredek naše dežele in našega naroda v prvotnem smislu slovenskega rodoljubja. Naša ožja domovina je na Slovenskem, širja pa v Avstriji; toraj se imamo po krščansko prenašati med soboj in skrbeti za bratovsko sporazumljenje med narodi, ako hočemo domovini do prave sreče pomagati Z Bogom!

V Ljubljani na novega leta dan 1874.

Dr. Razlag.

Dr. Razlag v tem pismu svojim volilcem pové, da od poslanstva ne bode odstopil, 1. ker je tako ravnanje (da se volilci drznejo svojemu poslancu izreči nezaupnico?) nedostojno (sic!), in 2. da se Kranjcem na Štajerskem hudo s hudim ne bode vračevalo, če bi moral Štajarec Razlag odložiti mandat za kranjski deželni zbor. Da bi se opravičil pred svojimi volilci, mu čisto nič mar ni, molče preskoči vzroke, zaradi katerih so mu poslali nezaupnico, ter tirja od njih bolj tehtnih razlogov. Ko so česki volilci svojim „mladim“ pošiljali nezaupnice, ker so se ločili od narodne večine in s tem povzročili razpor v narodni stranki, se nikdo iz med njih ni drznil reči, da bi to ne bili dovolj tehtni vzroki za nezaupnico, le dr. Razlagu to niso dovolj tehtni razlogi, ampak hoče še drugih imeti. In kaj bo dr. Razlag storil, če mu jih volilci navedejo? mar odstopil? Kaj še! Potem, pravi, jim bo še le mirno in možato odgovoril! Kaj? Morda ravno to kakor zdaj, da ne odstopi od poslanstva, ker njih razlogi niso dovolj tehtni! Sicer pa je že to nekaj, da jim hoče tedaj mirno in možato odgovoriti. Tedaj on sam pozna, da jim sedaj ni odgovoril ne mirno in ne možato. Če bi bil g. Razlag mirno prevdaryl, kaj naj svojim volilcem odgovori, bi se ne bil tako daleč spozabil ter jim očital nedostojnost in odrekal pravico soditi svoje poslance. Možko pa tudi ni, da prelomi svojo zapisano besedo in volilcem žuga, da se bode Kranjcem povračalo na Štajerskem, če bi njega hoteli siliti, da odloži svoj mandat. To žuganje dr. Razlagovo ni le pripravno žaliti njegove volilce, ampak tudi vse Štajerce, ktere pred vsem svetom popisuje za tako maščevalne, da se bodo znosili nad tam bivajočimi Kranjci, če bi ti tudi nedolžni bili. Kranjci Štajarcem nikdar nismo dali vzroka

maščevati se nad našimi tam bivajočimi deželani. Večkrat smo že pokazali, da so nam Štajarci dragi in ravno dr. Razlag ima najmanj vzroka pritoževati se čez nas. Ko je prišel na Kranjsko, so ga z zaupanjem sprejeli in priporočili ga za poslanca gorenjskim volilcem, ki ga večidel še po imenu niso poznali. Kaj moremo mi zato, da Razlag ni opravičil tega zaupanja? Mi tedaj nikakor ne moremo verjeti, da bi bilo ono žuganje dr. Razlagovo Štajarcem po volji in da bi oni dr. Razlagu na ljubo bili nepravilni in maščevalni. Če je pa kak Kranjec na Štajerskem, kteri zasluži nezaupnico, kakor dr. Razlag pri nas, naj mu jo le pošljejo; mi jim bodemo po vsem prav dali, in sram bi nas bilo, če bi videli in slišali, da se vede kakor zdaj Razlag pri nas. Prav očiten zasmeh je tedaj, če dr. Razlag proti koncu svojega pisma trdi, da hoče delati za napredek naše dežele in našega naroda; nehote se mu je menda vrnila pisarska pomota in bi se imelo glasiti za napredek našega „Naroda“, ker le „Narod“ je zdaj z njim zadovoljin, narod pa mu očitno izreka nezaupnico!

Sicer pa nam je to pismo jasen dokaz, da nismo preostro sodili dr. Razlaga, ampak še predobro.

Politični pregled.

V Avstrijskih deželah.

— Cesar so 4. t. m. v Budimpeštu sprejeli papeževe poslance, ki so jim naznanili, da sta nadškofa Tarnoczy in Simor imenovana za kardinala, ter jih prosili, da bi jima izročili kardinalske kape (baret).

— „N. fr. Presse“ vé povedati, da bode Herbst v državnem zboru stavil predlog, naj

Podlistek.

Infernali.

Novela. (Iz poljskega poslovenil A. Luković.)
(Konec.)

Henrik je krasno rojakinjo in njeno osodo še obžaloval, ko se vesela godba oglasi in krasna Fiorabella na belem, brzonogem konju v diru prijaha.

Lahka rudeča suknja pokriva lepo stvarjene Fiorabelline ude, venec iz belega cvetja se vjema s črnimi svilnatimi lasmi a čarovne oči pod domačim nebom razcvetenega dekleta očarajo srca vsim nazočim. V lepem oboku povzdigne roki nad glavo in bobna z nježnimi prsti na „kastagnelo“ začne plesati zanimivo „fandango“ na hrbtu naglega konja. S smehljajem, kateri v rožnih ustih bele zobe kot vrsto biserov razkrije, kliče z glasnim glasom dirjajočemu konju: „Su, su, Bello, animo, su, su Bello!“

Gromovit plosk zadovoljnih gledalcev zagrmí. Vse oči so obrnjene na lepo umetnico, posebno ko se poklekni na naglo begajočem konju pokloni občinstvu in roko vzneso smehljaje proti gledalcem, zahvalé se za priznavo.

Godba neha. Fiorabella konča svoj tek in skočivši s spenjenega „Bello“ komaj se zemlje z nožico dotakne. Trikrat se občinstvu pokloni in ubeži za zastor.

Nastopi kratek oddihljaj, v katerem šaljivi bajazoni zbrano občinstvo razveseljevati skuša.

Z nova oglasi se godba in sam „padrone“ gre naznanit nastop Infernali. Dva služabnika pripeljeta mu ognjenega arabskega konja; široko odpira nosnice, rezgeta in nestrpljivo grebe z nogami in razmetuje pesek. A komaj došli mladeneč svojo roko na njegov ponosno vzvišeni vrat položi, upokoji se kot speče dete in Infernali z jednim skokom na-nj švigne.

Visoka in tanka jezdečeva postava vrlo dobro vjema se s španjskim krojem in dolgo s črnega „bireta“ majéčo belo pero obsenča časoma žalostno in blede mu lice.

„Avanti! Avanti!“ kliče, spusti brzdo, založi roki, in ponosno kviško gleda. V diru bega arabček okoli, zemlja se praši pod njegovimi nogami in silni udarci kopit ob zagrado, katera je ločila gledalce, napolni bliže sedeče gospe.

„Avanti! maledetto! Avanti!“ kliče zmiraj glasneje Infernali; godba zadoni s čvrstejim taktom in arabček pospeši svoj tek. Gromovit „bravo!“ glasi in doni daleč čez mejo jezdarnice, plosk premaga godbo, a Infernali stoji mirno, brez znamenja zadovoljnosti klicaje zaporedoma: „Avanti! Avanti!“

In konj teka čim hitreje; Infernali upre eno nogo ob njegov vrat, vzneso desno roko nad glavo, in dolgo pero v pihajočem zraku oprosti njegov obraz. Jezdec ozre se okoli in njegove oči srečajo se z očima tresočé se Poljkine.

„O Božel!“ zavpije v tem trenutku Infernali — nagne se — zgubi ravnotežje in udari z glavo ob steber na sredi stoječi in se mrtev na tla zgrudi.

se voli poseben konfesijoneln odbor, ki bode imel pretresovati dotične vladine predloge in skrbeti za to, da bodo poslanci sami predlagali konfesijonelne postavbe, če bi jih vlada ne hotela. Klub levičarjev bode gotovo podpiral predlog za poseben konfesijoneln odbor, in soditi je po zadržanju sredice pri adresni debati, da mu tudi sredičarji ne bodo nasprotovali.

— Na Českem se pripravljajo na volitve; Praški listi objavljajo kandidate za državni zbor, med katerimi mladočeskimi kandidati Sladkovskega, Cizeka in Gregra več ni. Že zdaj je gotovo, da bodo od zaupnih mož nasvetovani kandidati vsi voljeni. To ne bo le hud udarec za mladiče same, ampak tudi za liberalce sploh, ki so se za trdno nadjali, da bodo s pomočjo mladih zadušili vso državnopravno nasprotovanje. Zato liberalni listi dajejo mladim pogum, naj se borbe s starimi ne vstrašijo, ampak jo izpeljejo, naj velja kar koli hoče. Pa mladi dobro čutijo svojo slabost in se za zdaj s starimi ne bodo merili.

— V Predarelskem deželnem zboru je bil 5. t. m. na dnevnem redu tudi predlog o oporekanju proti neposrednim državnim volitvam. Pa preden je prišla ta točka na vrsto, bil je deželni zbor po ukazu ministerstva sklenjen. Liberalni listi preslavljajo to energično (?) delo, ki je pa vladi bolj na sramoto, kakor na čast. Njena vest mora kaj slaba biti, ker ne more premagati še oporekovanja malega Predarelskega zbora. Če je res tako mogočna, kakor jo liberalci popisujejo, bi naj bila deželni zbor ali razpustila, ali pa pustila ga oporekati, ter si mislila: Naj počenjajo kar koli hočejo, mene vendar iz mojega tira ne premaknejo.

— Štajarskem deželnemu zboru je cesarski namestnik naznanil, da bode zadnji čas sklenjen 16. t. m., če že poprej ne konča svojega dela.

Vnanje države.

Francoska. V zadnjem listu smo povedali, da je bila Francoska vlada častnikom, ki bivajo v Civita vechii, ukazala, za novo leto se ne papežu ne laškemu kralju pokloniti, da se nobenemu ne zamerijo. Pa kmalo potem je ladijnemu poveljniku došlo povelje, da naj si pri papežu izprosi privatno avdienco in se mu s svojimi tovariši predstavi. To se je res tudi zgodilo; pa laški krogi so bili vsled tega tako razkačeni, da zdaj siloma tirjajo od Francoske, da naj ladijo iz Civita vechie pokliče. Pa Fran-

Arabček obstoji kot prirasten in z žalostnim rezgetanjem kaže, da čuti zgubo gospodarja.

S presunljivim krikom „Adolf!“ zgrudi se Poljkinja omedlela v naročje svojega supruga. — Zbeže tovariši nesrečnega jezdeca — a občinstvo prej kot mogoče zapusti nesrečno to gledišče.

* * *

Druzega dne prinesel je v *skih toplicah izhajoči dnevnik sledeči članek:

„Pri včerajšnji igri umetnih jezdecev signora Bambolinija je najsposobnejši izmed njih, slavni Infernali, po nesreči zgubil ravnotežje, padel z naglo dirjajočega konja, udaril z glavo ob steber stan podpirajoči in v nekoliko trenutkih umrl. Ime Infernali nij bilo njegovo lastno, ampak le izmišljeno; pravi se, da je bil Poljak, kar potrjuje tudi poslednji odmev poljski pronešenega vskrika: „o Bože!“

Nekoliko dni poslej čitalo se je med imeni oseb, ki so iz toplic odšle: „Edmund Grijemski s svojo suprujo iz Krakova.“ —

coska se bo za to zahtevanje Laške težko težko zmenila in nekteri listi že pisarijo o sporu med Laško in Francosko. Pa Laška le bolj ropota in si ne bode podstopila s Francosko sprijeti se, ktere nikdar ne bi užugala.

— „N. fr. Pr.“ iz Rima izve, da je francoska vlada neki v Verzaillies poklicala svojega poslanca pri papežu, Courcellesa, da opraviči ravnanje francoskih duhovnikov, ki pri črni maši za umrlim francoskim obrstom de la Haye niso v cerkev pustili laškega kraljeviča Humberta in več laških generalov. To bi bilo, se vé da, liberalcem kaj ljubo, pa brž ko ne gre Courcelles v Pariz vse zavoljo dugih reči.

Na Španjskem je Castelar od vlade odstopil in namestoval ga bo Serrano, ki je glava Alfonzistov. Že delj časa bil je nek prepir med Castelarjem in predsednikom Cortesov, Salmeronom, ki je zahteval, naj Castelar nekatere ministre spremeni. Pa Castelar tega ni hotel storiti in pričakoval je, da bodo poslanci odobrili njegovo zadržanje. Pa kakor smo že zadnjič poročali, bilo jih je le 100 za vlado Castelarjevo, 120 pa proti nji, kar je Castelarja tako zbolelo, da se je mahoma odpovedal vladi. Kmalo potem je prišel nek oficir v zbornico, ter je Salmeronu izročil pismo, v katerem Madridski poveljnik, general Pavia, zahteva, da naj se zbornica pri ti priči razpusti. Salmeron in tovariši njegovi so zdaj jeli prositi Castelarja, da naj zopet prevzame vlado, pa vse zastonj. Na to je prišla kompanija meščanske straže v zbornico, in je poslanecem zaukazala, da naj se razidejo, general Pavia pa je pred zbornico palačo čakal s svojimi vojaki in nastavljenimi kanoni. Sostavila se je nova vlada pod predsedništvom maršala Serrana, ki je neki vse to osnoval, da bi tolikanj ložej na prestol spravil sina svoje nekdanje pokroviteljice, pregnane kraljice Izabele. Zdaj je z Izabelo, ki mu je neki precej pisala, še razprt in diplomatični krogi mislijo, da se ne bosta sprijaznila, pa manifest, kterega je neki izdal, dovolj očitno razodeva njegove namene. V njem spodbuja vse stranke k spravi in edinstvi. Kadar bode zatrt upor karlistov in rudečkarjev, si bode dežela izvolila svojega gospoda.

— Poslanec Abarzuza v Parizu bi se bil poslanstvu odpovedal, če bi bili zmagali intransigenti ali rudečkarji, tako pa se bo še nekoliko pomislil. — Moriones se je neki odpeljal iz Santone v Santander, da bi jo mahnil proti Bilbao, kjer se karlisti pripravljajo, da mu pojdejo naproti.

Laška. Da Lahi prežijo po avstrijskih deželah ob jadranskem morji, si vsakdo lahko misli; da je pa nevarnost morda bliže, kot si domišljujemo, to se čisla premalo. Iz Rima piše v „Germanijo“ njen dopisovalec o tej zadevi med drugim: „Med prapori, ki so jih 2. julija 1871 puntarski Talijani nosili po Rimu, in ktere je kralj sam iz pomolij kvirinalskih ogledoval, je bil tudi prapor Tržaški. Na njem so bile brati besede: „Romae matri Tergestae spe devotae.“ (Trst po Rimu zdi huje.) Kakor je že pod papeževim vladarstvom skrivni „Comitato italiano“ v službi tedanjih piemonških ministrov deloval in mu je na čelu bil markiz Migliorati, kraljev poslanec pri sv. prestolu; tako deluje zdaj neki „Comitato italiano“ v Trstu, in tudi temu na čelu je morebiti ondodni talijanski konsul. Naposled pripoveduje dopisovalec o dveh diplomatih, talijanskem in nemškem, ki bivata zdaj oba v Rimu, da sta povedala skor do pičice oba tisto. Oba sta namreč prepričana, da se „oči

Evrope l. 1874 obrnejo na Avstrijo, ker tam so že pripravljena najbližnja uzmovanja (An-nexionsscenen)“. Italija se nadeja, in ne brez uzrokov, da jo bode v tem uzmovanju podpirala Prusija.

— Laški „Voce de la Verita“ se iz Carigrada poroča, da je turški sultan v prepiru med Armenci prav dal katoliški stranki, čigar patriarha Hassuna so bili razkolniki pregnali. Pri pojedini, ktero je 4. t. m. napravil vezir in pri kateri so bili navzoči vsi ministri, sedel je zastopnik Hassunov na desni vezirjevi.

— Avstrijski poslanec pri papežu, grof Paar, je v Rim srečno došel in se je 5. t. m. poklonil kardinalu Antonelli-ju.

— Bivšemu francoskemu poslancu pri laški vladi, Fournieru, podelil je Viktor Emanuel veliki kordon Mavricijevega in Lazarovega reda.

Iz Ruskega se poroča, da je v petih okrajih Sibirskih nastala huda lakota. — Angleški princ je 4. t. m. došel v Petrograd; cesar ga je pri prihodu sprejel in ljudstvo ga je živahno pozdravljalo.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor Kranjski.

Sedma seja, 5. januarija. Predsednik naznanja, da je na Dunaju umrl oskrbnik Knaffelnovih dijaških ustanov, dr. Fr. Zupančič, kteremu zbor za njegov trud s tem skaže hvalo in čast, da vstane. Dalje poroča predsednik, da je vlada pritrdila po dež. zboru sklenjenemu povišanju plače za bolnike v dež. bolnišnici ljubljanski.

Dr. Poklukar in 11 tovarišev interpelira vlado, ali misli odškodovati Blejske in Bohinjske seljake za pašne in gozdne pravice; dež. predsednika namestnik g. Roth obljubi odgovor v eni prihodnjih sej.

Na dnevnem redu je prva točka poročila odseka o vladinem načrtu postavbe za napravo novih zemljiških knjig; poročevalec baron Apfalterrn priporoča po odseku nekoliko premenjeno postavbo, ktera se po predlogu dr. Coste tudi sprejme s to premembo, da se pritrdi dr. Zarnikovemu predlogu, kteri zahteva, da se odpravi čisto posilno legaliziranje. O tem je bil kratek razgovor, kterega so se vdeležili dr. Zarnik, Kramarič, dr. Suppan in br. Apfalterrn. Dr. Razlag je stavil nek nasvet, za kterega pa ni nihče glasoval, kar se nam tudi prav zdi, ker dr. Razlaga ne spoznamo več za poslanca, toraj on ne zastopa razun samega sebe nikogar. Pri ustmenem glasovanju za dr. Zarnikov, oziroma dr. Suppanov predlog je bil br. Apfalterrn edini za to, da se posilno legaliziranje ne odpravi.

Dr. Bleiweis poroča v imenu zdravstvenega odseka, o vladinem načrtu postavbe za uredbo zdravniških služeb po občinah in predlaga, da se ta postavba, ker zaradi prevelikih stroškov, ki bi jih občinam naložila, ni za našo deželo primerna, odda deželnemu odboru, kteri naj bi jo natanko pretresoval in prihodnjemu deželnemu zboru stavil primerne nasvete. Da-si vladini zastopnik spodbija poročevalčeve razloge, se vendar sprejme odsekov predlog, za kterega se je vrlo potezal dr. Bleiweis, kteri dobro pozna razmere občin in vé, da bi se za 70 zdravnikov moral naložiti nov davek 60.000 gld., ki bi zadel te občine.

Poročilo zdravstvenega odseka o predlogu dr. Bleiweisa, da se ministerstvo naprosi, delati na to, da se vpelje tudi po deželah ogrske krone postavba od 29. junija 1868 zoper govejo kugo, se sprejme.

Poslanec Kramarič predlaga pri tej priliki, da bi se onim občinam, ktere so obležene z vojaki ob hrvaško-kranjski meji nastavljenimi, dovolilo odškodovanje iz deželne zaklada; toda ker je ta predlog poseben, samostojen, se postavi na dnevni red prihodnje seje, da ga g. Kramarič vtemelji.

Za tem vtemelji dr. Savinšek svoj predlog zaradi živinske soli, in dr. Poklukar predlog o zadevi železnice iz Ljubljane v Karlovec in iz Loke v Trst. Oba predloga se izročita gospodarskemu odseku v pretres.

Poročilo deželnega odbora, da se odda posilna delalnica v roke cesarske vlade s tem pogojem, da vlada poplača vrednost poslopja in hišne naprave, se sprejme z dr. Suppanovim predlogom vred, kateri zahteva, da deželni odbor se ima pogoditi z vlado zaradi cene.

Občini Polici se dovoli 122% priklada na davke za zidanje šolskega poslopja in sprejme se poročilo gospodarskega odseka o načrtu cestnega policijskega reda za Kranjsko.

Slednjič se dovoli podpornemu društvu modroslovne fakultete na dunajski universi 40 gold. iz dež. zaklada, prošnja rudarske akademije v Ljubnem (Leoben) za podporo pa se odbije.

Prihodnja seja bo v petek 9. januarija.

Dopisi.

Iz Sodražice 30. decembra. Velik strah smo imeli 21. decembra ob pol enajstih dopoldne, ko je bila med drugim duhovnim opravilom ravno pridiga. Farovski pes začne silno močno lajati, jaz stopim na prag, kar zagledam, da se iz Seljanovega živinskega hleva strašno gost dim že skozi streho vali. Komaj 2 minuti po tem se je že zubel (plamen) skozi streho prikazal in v 3 minutah začne pod hišno stavbo, ki je tikoma hleva, goreti. Zraven Seljanove hiše je samo, kar kap bije, Oštirjeva hiša in drugo poslopje toliko ločeno, da se popolnoma Seljanovega poslopja tišči. Tudi tukaj je tako hitro živinski hlev, skedenj in in hiša v ognju, da je le z nevarnostjo življenja bila komaj živina rešena.

Da je bil celi trg v silni nevarnosti, je treba opomniti, da se je Oštirjev skedenj na severni strani tiščal bližnjega poslopja Andreja Levstekovega, — šola je samo 4 sežnje od pogorelih 2 hiš oddaljena, — na južni strani sosedova hiša 5 sežnjev, in na tem prostoru stoji še naslonjen svinjak tedaj le 3 sežnje od ognja; farovž je 16 in cerkev 28 sežnjev oddaljena.

Misli se lahko strah ljudi v cerkvi zbranih, ko zvedo, da je ogenj tako blizu; še predno začne plat zvona biti, hoče vse na enkrat iz cerkve, vrata cerkvene se zajeze; sreča velika, da niso kakega človeka popolnoma pohodili. Ko začne plat zvona biti, so domači sodražki ljudje, ki se še živo spominajo leta 1848, v katerem je bila cela Sodražica zunaj cerkve, farovža, šole in nekaj malo hiš, pogorela, tako prestrašeni, da je bilo dosti tacihi, ki so popolnoma pogum zgubili, tako da niso mogli nič pri ognju pomagati in so k večjemu na to mislili, kako bi mogli še svoje lastne reči iz hiš in hlevov rešiti.

V naglici pripeljejo na drugem koncu trga hranjeno veliko in prinesejo še drugo manjšo brizglo in ljudje se lotijo gašenja; na glas zvona pritečejo bližnji sosedje iz Zamosteca in iz Žimarc in pomagajo tistim domačim ljudem, ki so z vso močjo, rekel bi, z nevarnostjo lastnega življenja ogenj gasili, in z Božjo pomočjo se je zgodilo, čemur se mora vsak člo-

vek čuditi, da so oteli bližnjo tikoma stavljenno poslopje Andreja Levsteka in s tim poslopjem celo Sodražico. Pogoreli ste samo dve hiši, Seljanova z živinskim hlevom, in Oštirjeva s skednjem vred, kateri je bil tikoma drugoga poslopja postavljen. Prvi je bil za 800 gl. pri „Evropi“, drugi za 450 gl. v Gradcu zavarovan.

Ako bi hoteli ljudi imenovati, kateri so posebno pridno se pri gašenju obnašali, mogel bi jih dosti naštet; vendar enega moram tukaj pohvaliti, in ta je Blaž Stegev, hlapec v Vozalovem mlinu, kateri je sedel na slemenu bližnje slamnate strehe in s tako stanovitnostjo branil, da ni ogenj dalje segel, da so morali večkrat njega samega, ko je obleka na njem goreti začela, polivati.

Da ni več nesreče, se je zahvaliti previdnosti prejšnjega župana Janeza Štupice, ki je iz občinskega premoženja dve brizgli omislil, da je bilo toliko ljudi v naglici pričihočih, in največ Bogu, da ni bilo viharja. Hvala vam vsem, kateri ste tako ljubeznivo ognja branili.

Izpod Pohorja na Štajarskem 3. januarija. — („Slov. Narod“ pa posilni civilni zakon). Kakor prva številka „Sl. Naroda“ letošnjega leta kaže, se temu listu tudi po posilnem civilnem zakonu sline cedijo. Da mora list, kojega potroni sv. vero zasmehujejo in v zasebnih krogih kot naravnost nasprotujočo zdravi pameti in rezultatom znanstvenih preiskovanj obsojujejo, akoravno v bogoslovskih vedah idioti in strašanski ignoranti, duhovnike pa kot funkcionarje temnega in preklicanega babjevrstva iz globočin svojih človekoljubnih src temeljito zaničujejo, za civilni zakon zavzeti, kdo bi se temu čudil? Čuditi bi se le morali, ako bi vsaki vero in njene služabnike sovražijoči list drugače pisal.

Kako so se namreč kos ljudje, ki se, ker so v svoj materializem čisto zatelebani, širokoustijo, kakor da bi že bili resnično kedaj v seveda materialnem gibanju možgan način začenjanja misli z lastnimi očmi opazovali in trdijo, da ni neumrjoče duše, ne Boga, ne pekla, ne nebes, za crkveni zakon navduševati? Ljudje, ki hočejo vsak še tako temeljit dokaz o neumrjočnosti duše ovreči s Teuerbach-ovim: „Kjer ni masti — tam tudi duha ni“, — ali pa prevpiti z Moleschott-ovim: „Brez fosforja ni nobene misli“, — ali s Fourcault-ovim: „Občutki pa možganska dejanja, ki od njih odvisijo, kakor tudi uzori, spomini, domišlija, razum, da! celo vsa volja, vse to ni ničesar drugoga, kakor nasledek fizičnih delavnosti ali elektro-molekularnih gibanj“ — ali zadušiti ga s Vogt-ovim: „Vsako mišljenje, hotenje in dejanje človeško ni ničesar drugoga, kakor nasledek vsakokratnega rejenja in spreminjanja možganske substance“ itd. itd., ki tudi čisto resnobno trdijo, da ni Boga, da ga ni bitja razen nespremenljivih natornih postav, ljudje tedaj, ki ne poznajo drugoga kakor „kraft in stoff“ potem pa zopet „stoff in kraft“, bi prav za prav ne imeli pripoznavati nobenega drugega zakona, kakor takega, kakoršnega mački pa mačke in druge take stvari med seboj sklepajo; saj greha po njihovi teoriji tako ni. — Pa kaj si hočejo, da so dekleta visokih in niskih stanov, bogate in uboge, čedne in grde večidel tako muhaste, da se celo ali pa saj dolgo nočejo samo po mačkinje močiti, boječe se še večidel Boga, pa tudi tega, da bi jih taki maček v človeški podobi naveličavši se njih, iz hiše ne odpodil. Ali hočejo ali nočejo, morajo se vendar le večidel vpreči dati v telege kakega koli postavnega zakona, ker drugače izvoljenih svojih src ne dobijo.

Če je pa kako ženče svojemu ženinu enako neverno, in ž njim vred zaničuje cerkev in njene zakramente, potem se morejo in morajo dati po civilno poročiti, kajti država fakultativni civilni zakon dovoljuje, in cerkvene oblasti ne morejo braniti sklepanja takih zakonov. Da sv. cerkev resnično ne more tega braniti, bo vsaki spoznal, če le pomisli, da se versko prepričanje in spoštovanje cerkvenih postav nikomur ne da vsiljevati.

Le tisti, kdor veruje in je krščen, je ud sv. cerkve; le tisti, kateri sv. cerkev poslušajo in je njenim postavam pokoren, je tudi njen otrok, drugi pa ne; ampak prištevati se morajo paganom, očitnim grešnikom. Od takih pa veljajo besede sv. apostelja Pavla: „Kaj je meni mar soditi tiste, ki so zunaj (cerkve); hudobneža spravite — Vi iz svoje sredine.“ — Cerkev tudi ve, da svojih sv. zakramentov ne sme nevrednim deliti, ker je njen začetnik sam rekel: (Mat. 7. 6.) „Nikar ne dajate svetega psom (to je: trdovratnim zasramovalcem sv. vere, ki zoper vsako čeznatorno resnico po pasje lajajo), in bisrjev nikar ne mečite pred svinje (to se pravi — pred poživince ljudi); cerkev ve, da ne sme potuhe dajati hinavščini. Cerkev Vam nevércem Vaš fakultativni civilni zakon iz srca privoščim, akoravno žaluje za Vašimi neumrjočimi dušami.

Zoper posiljeni civilni zakon mora ona biti, ker svoje otroke ljubi!

Da pa „Slov. Narod“ to reč tako suče, kakor da bi tudi tistih Slovencev ogromna večina, ki so lojalni državljani — pa tudi zvesti katoličani, zadovoljna bila s posilnim civilnim zakonom, ali morebiti po njem celo hrepnela, zoper to moramo javno potestirati, in Narodovo tendenciozno zavijanje in pačenje javnega mnenja med Slovenci proglasiti za ostudno, nesramno sleparijo.

Sklepajte Vi brezverniki svoje zakone, kakor Vam drago; pa da bi se Slovincem sploh in vsakemu posebej, ki se hoče ženiti, po postavno vpeljanem posilnem civilnem zakonu nakladali dvojni poti, k okrajnemu glavarju namreč in k župniku, in dvojni stroški za civilno in za cerkveno oklicovanje pa poroko itd., — zoper to vsi verni Slovenci enoglasno protestujejo. — Tudi zoper to povzdigujejo svoj glas, da bi se mlačnim po takem posilnem civilnem zakonu ponujala priložnost, brez prejema zakramenta sv. poroke ali brez cerkvene poroke — v smrtnem grehu živeti in morebiti tudi umreti. Rad bi vedel, kaj liberalce to briga, ki se po postavi tudi zdaj lahko dajo brez cerkvene poroke pri okrajnem glavarju veljavno poročiti, kako drugi ljudje sklepajo svoje zakone? Vas je mar sram samim civilno poročenim biti, dokler še poštenim katoličanom ni potreba kakor Vam hoditi k okrajnemu glavarju k poroki, ker jim zadostuje cerkvena poroka?

In da bi bili Vi brezverni iz te zadrege rešeni, bi moral vsaki, ki se hoče ženiti, po tri, da, po osem ur daleč k poroki hoditi k okrajnemu glavarju!! S tem jasno dokazujete, da Vam blagor ljudstva nikakor ni pri srcu, ampak da Vas vodi povsod sebičnost pa divje sovraštvo do cerkve in duhovnikov.

Domače stvari.

(Dr. Zarnik) je bil l. 1869, ko je hotel prvič kadidirati za deželnega poslanca, proglasil v „Novicah“ svoj program. Včerajšne „Novice“ ponatisnejo iz njega 3. točko govorečo o verskih in šolskih zadevah, ki se glasi: (Iz Novic st. 4.) Ko se s tem programom stri-

nja sedanje vedenje dr. Zarnikovo in njegovih mladoslovenskih pajdašev?

(Nesramnost) moramo imenovati tako poročanje, kakor sta ga zadnjič „Narod“ in po tem „Laib. Ztg.“ o čitalnični Silvestrovi veselici prinesla. Iz njega bi človek sklepal, da je g. Nolli Bog ve kako kosmate in nespodobne pel, kar pa nikakor ni res; dokaz temu splošna veselost, ktera le treh, med njimi „Narodovega“ poročevalca, ni navdajala, kajti te vrste ljudje imenujejo vsako grajo postopanja Vošnjakovcev nespodobno. Zoper tako krivična poročila in pačenje javnega mnenja pa mora vsak poštenjak protestirati.

(Slovensko gledišče.) V torek predstavljena igra „Trdoglava žena“ spada v vrsto čarobnih iger, a obstoji iz nekoliko drugih na drugo nakopičenih pritrganih prizorov brez posebnega zavozljanja in brez notranje vrednosti, toraj tudi nima nobenega nauka, timveč se le pred pustom kot burka enkrat rada gleda. Gospod Nolli ji je pridal nekoliko petja in g. Schantl nekoliko godbe, občinstvo jima je bilo hvaležno za oboje, ker bi brez tega bila kakor jed brez zabele. — Igrala se je primerno dobro. Odlikovali so se: gospodična Jamnikova in Podkrajšekova in gospa Odijeva, gospodje Schmidt, Nolli in posebno Kajzel, dasiravno njegova komična naloga takrat ni bila posebno hvaležna, ker jo je pisatelj premalo osolil; vsi drugi igralci so imeli le manje naloge. Kajzeljev kuplet, kateri pa je bil vzeti iz druge igre, je zbudil splošno veselost in viharo ploskanje. Hiša je bila dokaj polna. Grajati je le nemarnost mašinista pri takih igrah, ki včasih najlepše prizore skazi.

Razne novice.

— G. Hren, ki se je volilcem notranjskim silil za kandidata in kterege je „Narod“ na vse kriplje priporočal, je v „Narodu“ od 6. t. m. preklical svojo kandidaturo in namesto sebe volilcem priporočal g. Adolfa Obrezo iz Cirknice. Po želji Pivških volilcev smo v zadnjem listu proglasili g. Ivana Vilharja za kandidata in upamo, da bode danes izvoljen. Pa tudi ne bomo imeli nič zoper to, če bi bil voljen g. Obreza, na kterege smo v predzadnjem listu obračali pozornost volilcev. Pravijo sicer, da g. A. Obreza vleče z mladimi; toda on ni odločen „mladi“, kakor Zarnik ali Hren. Če bo pa sedel v zboru in si mlade ogledoval od blizu in jih spoznaval iz osebnega občenja z njimi, se bode gotovo oklenil večine starih naših poslancev.

Poslano.

Gospod vrednik!

Pred nekaj časom ste naznanili, da gosp. Ničman in gosp. Klerr nočeta prodajati od „Tednikovega“ vrednika izdane brošurice „Vera in pamet“, naznanite sedaj, da sem jo za nekega vnanjega gospoda pred nekaj dnevi iskal pri g. Giontiniju, ki mi je pa rekel, da jo je tudi on g. izdajatelju nazaj poslal. Prav tako! —n.

Sejmi:

Na Kranjskem: 17. jan. v Železnikah, na Uncu, na Brezovici in v Cerkljah.

Na slov. Štajarskem: 17. jan. v Kapeli pri Brežicah in v Pletrovčah; 18. v Mariborju.

Telegram „Slovenca“.

Iz Postojne 8. januarija. Gosp. Adolf Obreza je dobil 43, gosp. Ivan Vilhar pa 36 glasov.

Umrli so:

31. dec. 1873. Valentina Mathian, trgovca s hišnim orodjem hči, 11 mesecev, in Albina Merluzzi, hči sladk. peka, 9 mesecev, obe za kozami — Marija Grahek, uboga, 96 l., za oslabljenjem. — Anton Mancin, sladk. peka otrok, 15 mesecev, dyphtheritis.

1. jan. Jože Krompek, jetnik na gradu, 25 l., in Frid. Rohn, čevljar, 74 l., oba za pljučno sušico. — Matilda Malner, c. k. računsk. oficijala otrok, 3 l. in 4 m., za kozami. — Tomaž Stefančič, sodar, 28 l., za kozami.

2. jan. Franciška Flander, mizarski otrok, 2 l. in 3 m., za vnetjem vrata. — Guido Francelj, c. k. računsk. oficijala otrok, 2 l. 6. m., Filip Szebot, miz. pom., 27 l., Fr. Žežek, pek. pom., 19 l., Franciška Papler, delavski otrok, 15 m., France Starin, kajžar, 30 l., Neža Zaletel, dekla, 30 l., vsi za kozami.

3. jan. France Fraudoni, fabriški kurjač, 35 l., in Hermina Malovrh, hči železn. računovodje, 5 l., oba za kozami. — Marijeta Štibel, gostaška vdova, 72 l., za marazmom.

4. jan. Miha Pletnar, delavec, 57 l., in Kristijana Cirar, delavka, 59 l., emph. pulmonum.

5. jan. Erich Wurner, c. k. gimn. prof. otrok, 17 mes., za kozami. — Katarina Šivic, sirota, 44 l., za spridom drobú.

6. jan. Janez Pekar, gostilničar, 55 l., slučajno ranjen. — Arh. Vicelis, dnevni delavec, 28 l., za krčem. — Matevž Perina, 28 l., za oslabljenjem. — Janez Mikš, krojač, 60 l., za pljučnico. — Ema Jakelj, fabr. delavca otrok, 2 l., in Marija Zupančič, fabr. delavce otrok, 10 dni, oba za božjastjo.

Razpisano:

Služba učitelja za laški in pa služba učitelja za nemški in slovenski jezik na c. k. realki v Ljubljani. Prošnje naj se oddajajo do konca januarija pri deželnem šolskem svetu v Ljubljani.

Služba učitelja v Cirknici, in St. Vidu pri Zilčah, s 400 gl. l. p. in stanovanjem ter služba podučitelja v Žirih z 280 gl. l. p. in stanovanjem. Prošnje se oddajajo do 20. januarija pri okrajnem šolskem svetu v Logatcu.

Pri srečkanju lozov filharmoničnega društva so bile vlečene te-le številke:

(Dalje.)

41096, 41141, 41378, 41394, 41541, 41746,
41755, 41794, 41829, 41895, 41953, 42064,
42123, 42351, 42652, 42748, 43025, 43114,
43152, 43199, 43247, 43274, 43356, 43562,
43606, 43850, 43875, 44015, 44076, 44153,
44202, 44275, 44406, 44610, 44613, 44760,
44985, 44932, 45086, 45286, 45328, 45381,
45417, 45446, 45468, 45496, 45716, 45771,
45994, 46100, 46241, 46546, 46560, 46623,
47130, 47139, 47193, 47500, 47512, 47512,
47526, 47598, 47679, 47824, 47832, 48002,
48074, 48392, 48675, 48711, 48824, 48871,
48997, 49131, 49171, 49203, 49079, 49704,
50080, 50547, 50623, 50665, 50755, 50897,
51242, 51343, 51393, 51400, 51437, 51427,
51393, 51493, 51493, 51529, 51615, 51706,
51792, 51875, 52076, 52092, 52399, 52445,
52563, 52709, 52771, 52843, 52844, 52870,
52029, 53028, 53046, 53127, 53363, 53505,
53734, 53747, 53763, 53849, 53860, 53960,
54184, 54601, 54604, 54623, 54747, 54815,
54943, 55162, 55261, 55279, 55301, 55846,
55954, 46095, 56153, 56355, 56644, 56783,
56850, 56984, 57159, 57310, 57397, 57410,
57479, 57604, 57659, 57701, 57719, 57719,

57728, 57746, 57759, 58003, 58040, 58129,
58375, 58650, 58743, 59095, 59116, 50156,
59475, 59555, 59763, 59765, 60035, 60129,
60157, 60237, 60286, 60336, 60484, 60702,
60732, 61040, 61087, 61159, 61370, 61396,
61578, 61919, 62007, 62021, 62064, 62182,
62420, 62477, 62717, 62908, 62963, 64000,
63081, 63112, 63342, 63513, 63569, 63635,
63848, 63864, 63899, 63950, 64013, 64327,
65214, 65300, 65525, 65931, 65932.

(Dalje sledi.)

Telegrafične denarne cene

7. januarija.

Papirna renta 69 55. — Srebrna renta 74 20. — 1860letno državno posojilo 104. — Bankine akcije 1021 — Kreditne akcije 237 50. — London 113 — Srebro 106 20. — Ces. kr. cekini —. — Napoleon 9.01 1/2

Denarstvene cene.

5. januarija.

Državni fond.	Denar.	Blago.
5% avstrijska papirna renta	69 35	69 50
5% renta v srebru	73 90	74 10
Srečke (lozi) 1854 l.	99.—	96 50
„ „ 1860 l. cel.	103 50	104 50
„ „ 1860 l. pol.	109.—	110.—
Premijski listi 1864 l.	133 50	134.—
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	93.—	—.—
Kranjske, koroške in primorske po 5%	85.—	89.—
Ogrske po 5%	75.—	75 75
Hrvaške in slavonske po 5%	75 50	77.—
Sedmogradske po 5%	73.—	74.—
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	1006.	1008.
Unionske banke	98 25	98 50
Kreditne akcije	237 50	238.—
Nižoavstr. eskomptne družbe	880.—	885.—
Anglo-avstr. banke	135 50	134.—
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gl. a. v.	167.—	168.—
Tržaške „ 100 „ k. d.	—.—	117.—
„ 50 „ „ „	—.—	53.—
Budenske „ 40 gl. a. v.	23 50	24.—
Salmove „ 40 „ „ „	34.—	35.—
Palfi-jeve „ 40 „ „ „	—.—	22.—
Clary-jeve „ 40 „ „ „	31 50	32.—
St. Genois „ 40 „ „ „	22 50	21 50
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	20 50	21 50
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	21.—	23.—
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5 35	5 36
Napoleonsd'or	9 01	9 20
Srebro	106 50	107.—

Zahvala.

Vsim znancem in prijateljem, ki so naši prelubi nepozabljivi hčeri

Neži Lésar-jevi

v tako obilnem številu skazali zadnjo čast, kakor tudi p. n. gg. pevcem čitalnice, ki so jej tako ginljivo zapeli v slovó, izrekava najtoplejo in srčno zahvalo.

(2—1) Gregor & Marija Lésar.

Zahvala.

Ker je gospod Valentin Pečnik, bivši kaplan v Sodražici (zdaj na Studencu), za pretečeno leto za „Bralno društvo“ v Sodražici več časopisov na svoje stroške naročil, mu izreka iskreno zahvalo

(1—1) Odbor.

Turnska ura

je naprodaj, s 3 kladvi, za kako podružnico ali farno cerkev z manjšimi zvonovi. Kaj več ustmeno ali pismeno pri fajmoštru v Polšniku. (3—1)